

ประโยค ๑-๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๑๘ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๒๕๖๖/๑)
- ก. คุณนามแบ่งเป็นกี่ชั้น ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ข. นปฺงสกลิงค์ มีการันต์เท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่ไหนถึงไหน เป็นเอกวจนะอิติลึงค์อย่างเดียว ๆ
 - ฌ. กตม, ตุมห จัดเป็นสัพพนามชนิดไหน ๆ
 - ง. ตีโร, หนห แปลว่าอย่างไร ๆ เป็นนิบาตบอกอะไร ๆ
๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๒๕๖๖/๒)
- ก. อะไรจัดเป็นนามนาม ๆ
 - ข. สัพพนามเป็นชื่อสำหรับใช้แทนอะไร ๆ
 - ค. คัพพ์เช่นไร ชื่อว่าสังขยา ๆ แบ่งเป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ฌ. เอต, อมฺห จัดเป็นสัพพนามชนิดไหน ๆ
 - ง. เสว, อิว แปลว่าอย่างไร ๆ เป็นนิบาตบอกอะไร ๆ
๓. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๒๕๖๗)
- ก. คำพูดในบาลีภาษาจัดเป็นวจนะไว้เท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ข. นามทั้ง ๓ นั้น ต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง ๆ
 - ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่ เอกฺจนวิสติ ถึง อฏฺฐตฺติสติ แจกตามแบบอะไร ๆ
 - ฌ. เอก สัพพนาม แจกได้กี่วจนะ ๆ เหมือนอะไร ๆ
 - ง. ทิวา, ยาวเทว แปลว่าอย่าไร ๆ เป็นนิบาตบอกอะไร ๆ
๔. จงตอบคำถามต่อไปนี้ (๒๕๖๗/๒)
- ก. อะไรจัดเป็นนามนาม ๆ
 - ข. ปฺงลึงค์ มีการันต์เท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่ไหนถึงไหน เป็นเอกวจนะ อิติลึงค์อย่างเดียว ๆ
 - ฌ. วิสสนสัพพนาม แบ่งเป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ง. คัพพ์เช่นไร เรียกว่าอัพยัคัพพ์ ๆ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
เฉลย บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๑๘ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

๑. **ตอบ** ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- ก. คุณนามแบ่งเป็น ๓ ชั้น คือ ปกติ ๑ วิเสส ๑ อติวิเสส ๑ ฯ
- ข. นปฺงสกลิงค์ มีการันต์ ๓ คือ อ อิ อุ ฯ
- ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่ **เอกุนวิสติ** ถึง **อฏฺจนวฺติ** เป็นเอกวจนะอิตถิลิงค์อย่างเดียว ฯ
- ฌ. **กตม** เป็นอนิยมวิเสสนลัพท์นาม ฯ
ตุมฺห เป็นปฺริสลัพท์นาม ฯ
- ง. **ติโร** แปลว่า ภายนอก, เป็นนิบาตบอกที่ ฯ
หนฺท แปลว่า เอาเถิด, เป็นนิบาตบอกความเตือน ฯ

๒. **ตอบ** ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- ก. นามที่เป็นชื่อของคน สัตว์ ที่ สิ่งของ เป็นนามนาม ฯ
- ข. ลัพท์นาม เป็นชื่อสำหรับใช้แทนนามนาม ที่ออกชื่อมาแล้ว เพื่อจะไม่ให้ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ซึ่งไม่เพราะหู ฯ
- ค. ศัพท์ที่เป็นเครื่องหมายหนดับนามนาม ชื่อสังขยา ฯ
(สังขยานั้น) แบ่งเป็น ๒ คือ ปกติสังขยา ๑ ปุรณสังขยา ๑ ฯ
- ฌ. **เอต** เป็นนิยมวิเสสนลัพท์นาม ฯ
อมฺห เป็นปฺริสลัพท์นาม ฯ
- ง. **เสว** แปลว่า วันพรุ่ง, เป็นนิบาตบอกกาล ฯ
อิว แปลว่า เพียงดัง, เป็นนิบาตบอกอุปมาอุปไมย ฯ

๓. **ตอบ** ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- ก. คำพูดในบาลีภาษาจัดเป็นวจนะ ๒ คือ
เอกวจนํ คำพูดสำหรับออกชื่อของสิ่งเดียว ๑
พหุวจนํ คำพูดสำหรับออกชื่อของมากกว่าสิ่งเดียว คือตั้งแต่ ๒ สิ่งขึ้นไป ๑ ฯ
- ข. นามทั้ง ๓ นั้น ต้องประกอบด้วย ลิงค์ วจนะ วิภัติ ฯ
- ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่ **เอกุนวิสติ** ถึง **อฏฺจตุตฺติ** แจกตามแบบ **อิ** การันต์ ในอิตถิลิงค์ (**รตุติ**) เฉพาะฝ่ายเอกวจนะ ฯ
- ฌ. **เอก** ลัพท์นาม แจกได้ทั้ง ๒ วจนะ ฯ เหมือน **ย** ศัพท์ ในลัพท์นาม ฯ
- ง. **ทิวา** แปลว่า วัน, เป็นนิบาตบอกกาล ฯ
ยาวเทว แปลว่า เพียงไฉนเห็นเทียว, เป็นนิบาตบอกปริจเฉท ฯ

๔. **ตอบ** ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- ก. นามที่เป็นชื่อของคน สัตว์ ที่ สิ่งของ จัดเป็นนามนาม ฯ
- ข. ปฺงลึงค์ มีการันต์ ๕ คือ อ อิ อี อุ ฌ ฯ

- ค. ปกติสังขยาตั้งแต่ **เอภูนวีสติ** ถึง **อภฺรณวฺติ** เป็นเอกวจนะ อิติถึงค้อย่างเดียว ฯ
- ฉ. วิเสสนลัทธิพนาม แบ่งเป็น ๒ คือ อนิยม ๑ นิยม ๑ ฯ
- ง. ศัพท์อีกจำพวกหนึ่งจะแจกด้วยวิภัติทั้ง ๗ แปลงรูปไปต่าง ๆ เหมือนนามทั้ง ๓ ไม่ได้ คงรูปอยู่เป็นอย่างเดียว ศัพท์เหล่านี้ เรียกว่าอภัยยศัพท์ ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ข้อแนะนำการตอบปัญหา

ในการเฉลยปัญหาไวยากรณ์นี้ ผู้เฉลยเลือกใช้รูปแบบ “การตอบแบบทวนคำถาม” กล่าวคือ การนำข้อความในคำถามมาเรียบเรียงเป็นประโยคคำตอบที่สมบูรณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนคุ้นเคยกับการเขียนตอบที่ชัดเจน สุกภาพ และลดความผิดพลาดในการสื่อความหมาย ซึ่งเป็นรูปแบบที่นิยมใช้ในการสอบวัดผลธรรม-บาลี สนามหลวง โดยมีหลักการง่าย ๆ คือ “ถามอย่างไร ตอบอย่างนั้น” และเมื่อถาม “จง...” ให้ตอบ “ได้...”

ทั้งนี้ ไม่ควรใช้รูปแบบการตอบแบบเจาะจง (ตอบสั้น) เพราะจะทำให้คำตอบดูห้วน ไม่สุภาพ และสื่อความหมายไม่ชัดเจนที่กำลังตอบในประเด็นใด ซึ่งอาจสร้างความลำบากให้แก่กรรมการในการพิจารณาคะแนนได้